

Қарағанды облысы білім басқармасының
 Бұқар жырау ауданы білім бөлімінің
 «Керней тірек мектебі (ресурстық орталық)»
 коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
ЖАРҒЫСЫ

1 тарау. Жалпы ережелер

1. Қарағанды облысы білім баскармасының Бұқар жырау ауданы білім бөлімінің «Керней тірек мектебі (ресурстық орталық)» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің (бұдан әрі-мемлекеттік мекеме) осы Жарғыда көрсетілген тиісті функцияларды жүзеге асыру үшін мекеменің ұйымдық-құқықтық нысанында құрылған, заңды тұлға мәртебесіне ие коммерциялық емес ұйым болып табылады.
2. Мемлекеттік мекеменің түрі: коммуналдық.
3. Мемлекеттік мекеме облыстың жергілікті аткарушы органдың шешімімен құрылады.
4. Мемлекеттік мекеменің құрылтайшысы: Қарағанды облысының әкімдігі болып табылады.
5. Мемлекеттік мекемені басқаруды жүзеге асыратын орган: Қарағанды облысы білім баскармасының «Бұқар жырау ауданы білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі болып табылады.
6. Мемлекеттік мекеменің мемлекеттік (казак) тілдегі толық атауы: Қарағанды облысы білім баскармасының Бұқар жырау ауданы білім бөлімінің «Керней тірек мектебі (ресурстық орталық)» коммуналдық мемлекеттік мекемесі; орыс тілінде: Коммунальное государственное учреждение «Кернеевская опорная школа (ресурсный центр)» отдела образования Бухар-Жырауского района управления образования Карагандинской области.
7. Мемлекеттік мекеменің орналасқан жері: 100412, Қарағанды облысы, Бұқар жырау ауданы, Керней ауылдық округі, Керней ауылы, Алаш көшесі, 37.

2 тарау. Мемлекеттік мекеменің заңды мәртебесі

8. Мемлекеттік мекеменің Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген және мемлекеттік мекеменің атауы бар бланкілері, мөрлері болуы мүмкін.
9. Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларды қоспағанда, мемлекеттік мекеме басқа заңды тұлғаны құра алмайды, сондай-ақ оның құрылтайшысы (қатысуышысы) бола алмайды.
10. Мемлекеттік мекеме өз міндеттемелері бойынша өз билігіндегі ақшамен жауап береді. Мемлекеттік мекемеде ақша жеткіліксіз болған кезде оның міндеттемелері бойынша Қазақстан Республикасы немесе әкімшілік-аумактық бөлініс тиісті бюджет қаржатымен субсидиарлық жауаптылықта бола алады.
11. Мемлекеттік мекемелердің азаматтық-құқықтық мәмілелері олар Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің аумактық қазынашылық бөлімшелерінде міндетті тіркелгеннен кейін күшіне енеді. Мемлекеттік мекеменің қаржы-шаруашылық қызметін осы тарауда және өзге де құқықтық актілерде көрсетілген барлық туындастын функциялары бар мемлекеттік мекеменің басқару органды жүзеге асыра алады.

З тарау. Мемлекеттік мекеме қызметінің мәні мен мақсаттары

12. Мемлекеттік мекеме қызметінің мәні: жеке адамның, қоғамның, мемлекеттің мұддесі үшін оқыту және тәрбиелеу; баланың жеке басының жаңакты дамуы үшін қолайлар жағдайлар жасау; білім алушылардың өз бетінше білім алуға және қосымша білім алуға қажеттілігін қанағаттандыру.

13. Мемлекеттік мекеме қызметінің мақсаты:

1) Қазақстан Республикасының Конституциясында кепілдік берілген азаматтардың белгіленген жалпыға міндетті білім беру стандарттарын тегін орта білім алу құқығын іске асыру;

2) негізгі жалпы білім беру бағдарламаларын сапалы мәнгеруді қамтамасыз ету;

3) мәдениет деңгейі жоғары, қоғам өміріне бейімделген, терендетілген және кеңейтілген білім беру бағдарламаларын саналы түрде таңдауға және игеруге дайын зияткерлік тұлғаны қалыптастыру болып табылады.

4) кәсіптік оқытуға бағытталған пәндер бойынша окушыларды даярлау.

14. Мемлекеттік мекеме өз мақсаттарына кол жеткізу үшін мынадай қызмет түрлерін жүзеге асырады: бастауыш, негізгі және жалпы орта, қосымша білім беру. Мекеме мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту (шагын орталық, мектепалды сыныптар) саласында білім беру қызметтерін көрсетеді. Қызметтің барлық түрлері «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» 2014 жылғы 16 мамырдағы № 202 Қазақстан Республикасының Заңында көзделген рәсімдер орындалғаннан кейін көрсетіледі.

Мекеме қызметінің негізгі міндеттері:

1) ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке адамды қалыптастыруға, дамытуға, бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау;

2) жеке тұлғаның шығармашылық, рухани және физикалық мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік пен салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру, жеке тұлғаның дамуына жағдай жасау арқылы зияткерлікті байту;

3) азаматтық және патриотизмге, өз Отанын, Қазақстан Республикасын сүюге, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, халық дәстүрлерін қастерлеуге, Конституцияға және қоғамға карсы кез келген көріністерге төзбеуге тәрбиелеу;

4) белсенді азаматтық ұстанымы бар тұлғаны тәрбиелеу, республиканың қоғамдық-саяси, экономикалық және мәдени өміріне катысу қажеттілігін, жеке тұлғаның өз құқықтары мен міндеттеріне саналы көзқарасын қалыптастыру;

5) отандық және әлемдік мәдениеттің жетістіктеріне баулу; қазак халқының және республиканың басқа да халықтарының тарихын, әдет-ғұрпы мен дәстүрлерін зерделеу; мемлекеттік, орыс, шетел (ағылшын, неміс) және басқа да тілдерді менгеру;

6) педагог қызметкерлердің әлеуметтік мәртебесін арттыруды қамтамасыз ету;

7) қоғам мен экономиканың қажеттіліктеріне жауап беретін білім беру сапасын бағалаудың ұлттық жүйесінің жұмыс істеуі;

8) оқытудың жаңа технологияларын, оның ішінде кредиттік, қашықтықтан, әкпараттық-коммуникациялық технологияларын енгізу және тиімді пайдалану;

9) жалпы оқыту, жұмыс орны бойынша оқыту және еңбек нарығының қажеттіліктері арасындағы өзара байланысты қамтамасыз ететін және әркімге білім мен күзыреттілікке негізделген қоғамда өзінің жеке әлеуетін барынша пайдалануға көмектесетін өмір бойы оқыту жүйесін дамыту;

10) білім алушылардың кәсіби уәждемесін қамтамасыз ету;

11) ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар адамдардың білім алуы үшін арнаіы жағдайлар жасау;

Мемлекеттік мекеме дамытушы оқытудың жаңа мазмұнын, оны енгізу бойынша түрлері мен әдістерді іздестіруді, әзірлеуді, эксперименттік оку жоспарларын, бағдарламалары мен қосымша курстарды байқаудан өткізуді үйымдастыратын білім беру үйімі болып табылады. Оку үдерісін үйімдастыру, басқару осы Жарғыға сәйкес жүзеге асырылады.

Оку-тәрбие қызметі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары негізінде әзірленген және жалпыға міндетті негізгі және қосымша бағдарламаларды игеруді іске асыратын оку жоспарлары мен бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады. Мекеменін бағдарламалары мемлекеттік жалпы білім беретін мектептердің Үлгілік бағдарламаларына сүйенеді.

Мемлекеттік мекеме «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген тұрғыда оқытудың нысандарын, құралдары мен әдістерін таңдауда дербес болады. Білім беру үдерісін жүзеге асыру үшін мектеп мекеме басшысымен бекітілген жылдық жұмыс оку жоспарын және оку сабактарының кестесін әзірлейді.

Оқыту тілі-мемлекеттік (казак) және орыс тілдері болып табылады Жұмыс оку жоспарының вариативті бөлігі:

1) жеке тандаумен, жеке даму бағдарламасымен, оқытудың инновациялық және технологияларын пайдаланумен;

2) мекеменің максаттары мен міндеттеріне жауап беретін қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыру үшін жаңа оку бағдарламаларын, дамытушы пәндерді енгізу;

3) тұлғаның жалпы мәдени дамуына ықпал ететін, дүниетаным мен гуманистік сананы қалыптастыратын, шындықты танудың әмбебап тәсілдерін менгеруге, білім алушылардың ойлау қызметін дамытуға бағытталған пәндер мен курстарды енгізу.

Мемлекеттік мекеме құрылымы:

1) әкімшілік (директор және оның орынбасарлары);

2) Әдістемелік Кеңес, педагогикалық кеңес, педагогикалық әдеп жөніндегі кеңес, қамқоршылық кеңес, жалпы мектептік ата-аналар үйімі, сыныптық ата-аналар үйімдары, пәндік әдістемелік бірлестіктер;

3) сынып, топ-мекеменің негізгі құрылымдық бірлігі.

4) мектепке дейінгі шағын орталық топтары.

Білім деңгейлері:

1) бастауыш білім берудің (1 - 4-сыныптар) негізгі стратегиялық бағыты бастауыш мектеп окушыларының жеке қабілеттерін ашуға, қызметтің негізгі

шаларында бастапқы бағдарлауды және оқытудың он уәждемесі негізінде шығармашылықтың бастапқы дағдыларын қалыптастыруға, балалардың психофизикалық, зияткерлік және музикалық дамуы үшін жағдай жасауға мүмкіндік беретін дамыта оқыту болып табылады. Оқу бағдарламасын менгеру мерзімі - 4 жыл;

2) негізгі орта білім беру (5 - 9-сыныптар) білім беру мазмұнын жаңартуға бағытталған базалық әмбебап білім беруді қамтамасыз етеді, неғұрлым күрделі танымдық үдерістерге өту үшін арнайы біліктер мен дағдыларды қалыптастырады; жалпы дамытушы және арнайы курсарды таңдауды қамтамасыз етеді, окушыларды оқытудың жеке жүйесін құруға мүмкіндік жасайды. Азаматтық пен патриотизмге, өз Отаны - Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, халық дәстүрлерін қастерлеуге, Конституцияға және қоғамға карсы кез келген көріністерге төзбеуге тәрбиелеу. Білім алушылардың кәсіптік бағдарлануын қамтамасыз ету. Негізгі орта білім беру, жалпы орта білім алушын негізі болып табылады. Әрбір пәннің мазмұнын оқу негізгі орта білім беру деңгейінде аяқталады. Негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламасын менгеру мерзімі-5 жыл;

3) жалпы орта білім беру (10-11 сыныптар) білім алушының танымға деген кызығушылығын және шығармашылық қабілеттерін дамытуды, оқытуды саралау негізінде өзіндік оқу іс – әрекеттің дағдыларын қалыптастыруды қамтамасыз етеді. Міндettі пәндерге косымша жеке тұлғаның мұдделерін, қабілеттері мен мүмкіндіктерін іске асыру мақсатында білім алушылардың таңдауы бойынша пәндер енгізіледі, ягни қоғамдық-гуманитарлық немесе жаратылыстану-математикалық бағыттар бойынша бейіндік оқыту. Жалпы орта білім беру бастауыш кәсіптік, орта кәсіптік (қысқартылған, жеделдетілген бағдарламалар бойынша) және жоғары кәсіптік білім алу үшін негіз болып табылады. Жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламасын игеру мерзімі-2 жыл.

Тиісті контингентті көрсетілген сыныптар жиынтығын «Қараганды облысы білім басқармасының Бұкар жырау ауданының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі басшысымен келісіледі. Сыныптар жиынтығын қалыптастыруға мекеме басшысы дербес жауапты болады. Сыныптардағы окушылар саны қолданыстағы «Білім беру объектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережелеріне сәйкес, осы білім беру үйіміна тікелей бөлінетін бюджет каражатын ескере отырып, санитарлық нормативтерді сактаған жағдайда белгіленеді.

Сессиялық сабактар кезеңінде мемлекеттік мекеме білім алушылардың жатақханасын, тамақтануын, тасымалдануын, пәндер бойынша оқу бағдарламаларын келісуді, сессияларға қатысушылар саны мен сыныптарын айқындауды жүзеге асырады;

Мемлекеттік мекеменің оқу қызметі бірынғай оқу жоспары негізінде жүзеге асырылады және инвариантты компоненттің оқу пәндерін зерделей отырып, магниттік мектептердің 5-11-сыныптарының білім алушылары үшін оқу сессияларын өткізуі (белгіленген – қазанның бірінші онкүндігі, аралық – ақпанның бірінші онкүндігі, қортынды – сәуірдің үшінші онкүндігі, магниттік

ектептердің білім алушыларын сессияралық кезеңде сүйемелдеуді қамтиды. Сессияралық кезеңде қашықтықтан оқыту жүзеге асырылады;

магниттік мектептердің білім алушылары үшін оку сессияларын өткізу үзкінде мемлекеттік мекемеде тасымалдауға, тамактануға және жатақханасына әрналған қаражат көзделеді, олар білім беруді басқару органының тиісті бұйрығымен рәсімделеді;

мемлекеттік мекемеде казак, орыс, шет тілдерін, информатиканы оку кезінде, ырғак, музика, дене шынықтыру, алғашқы әскери дайындық, технология сабактарында, сондай-ақ бейінді пәндер бойынша зертханалық және практикалық жұмыстар жүргізу кезінде кіші топтарға бөлуге жол беріледі. Пәндер бойынша кіші топтарға бөлу мемлекеттік мекеменің үйлестіру кенесінің шешімімен сыныпты толтыру кезінде - 20 адамға дейін жүргізіледі;

Мемлекеттік мекемеде толық және жарты күндік болатын мектепке дейінгі шағын орталық жұмыс істей алады. Мектепке дейінгі шағын орталық мекеменің құрылымдық болімшесі болып табылады және 2 жастан 5 жасқа дейінгі балаларды жан - жакты дамыту және баланы тәрбиелеу мен оқытуды, балаларды әлеуметтік бейімдеуді үйымдастыруда олардың ата-аналарына консультациялық-әдістемелік қолдау көрсету мақсатында құрылады.

Шағын орталыққа қабылдау мектепке дейінгі білім беру үйымдарына құжаттарды қабылдау және балаларды қабылдау қағидалары негізінде жүргізіледі. Балаларды қабылдау үшін құжаттар тізбесі мектепке дейінгі білім беру үйымдарына құжаттарды қабылдау және балаларды қабылдау қағидаларымен және мемлекеттік қызметтер көрсетудің тиісті мемлекеттік стандартымен айқындалады.

Мемлекеттік мекеме деңсаулық жағдайы туралы медициналық қорытындыға сәйкес оқушылармен үйде сабак беруді қамтамасыз етеді. Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрлігінің нұсқаулықтарына сәйкес аптасына оку сағаттарының саны бөлінеді, кесте жасалады, бұйрықпен педагогтардың жеке құрамы аныкталады, өткізілген сабактар журналы жүргізіледі. Ата-аналар (занды өкілдері) үйде сабак өткізу үшін жағдай жасауға міндетті.

Мектептегі оку сабактары Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен басталады және аяқталады. Оку жылының ұзактығы, оның ішінде оку апталары мен демалыстардың саны білім беру саласындағы мемлекеттік стандарттың талаптарына және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік актілеріне сәйкес айқындалады.

Мемлекеттік мекемеде келесі жұмыс режимі белгіленеді: бірінші ауысымда сабактардың басталуы – 8:00 (8:30 немесе 9:00) сағат, екінші ауысымда – 13:30 (14:00) сағат. Сабак кестесін мектеп басшысы немесе оны алмастыратын тұлға бекітеді. Сабак кестесінде оку сабактарының күн сайынғы саны, ұзактығы мен реттілігі, сондай-ақ, сабак арасындағы үзілістің ұзактығы көрсетіледі. Мектептегі сабак кестесінің сұраптары қолданыстағы «Білім беру нысандарына қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережелерімен реттеледі. Сабак кестесі уәкілетті органдар және (немесе) лауазымды адамдар белгілеген

шектеу шараларына негізделген эпидемиологиялық жағдайға сәйкес өзгеруі мүмкін.

Сабактар арасындағы үзіліс кезеңінде мемлекеттік мекеме Қазақстан Республикасының заннамасына сәйкес ата-аналар мен жалпыға міндettі оку қорының қаражаты есебінен мектеп асханасында жүзеге асырылатын білім алушыларды тамақтандыруды ұйымдастырады.

Мемлекеттік мекемедегі тәртіп білім алушылардың, тәрбиеленушілердің, педагогтардың адамдық кадір-қасиетін құрметтеу негізінде колдау табады. Білім алушыларға қатысты физикалық және психикалық зорлық-зомбылық әдістерін қолдануға жол берілмейді. Окушыларға дәрігерге дейінгі медициналық қызмет көрсетуді медицина бикесі қамтамасыз етеді, ол әкімшілікпен және педагогикалық қызметкерлермен катар білім алушылардың денсаулығы мен дene бітімінің дамуына, емдеу іс-шараларын жүргізуге және санитарлық-гигиеналық нормаларды сактауға жауапты болады. Дәрігерлік медициналық қызмет көрсетуді жергілікті деңгейдегі денсаулық сактау органдары (емхана) жүзеге асырады. Мектеп окушылары кесте бойынша медициналық тексеруден өтеді.

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңының талаптарына сәйкес мектепте мектеп формасы міндettі. Оны кию тәртібі мен стилі мектептің Қамкоршылық кеңесінің келісімі бойынша мектеп басшысының бұйрығымен бекітіледі. Мектеп киімі нысаны зайырлы оку сипатына сәйкес келуі керек. Бас киімдер мен түрлі конфессиялардың діни тиесілілігінің атрибуттарын қоса алғанда, киім элементтерін мектеп формасына косуға жол берілмейді;

міндettі мектеп киім нысанына қойылатын талаптар Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 14 кантардағы № 26 бұйрығында белгіленген жалпы талаптарға сәйкес болуы тиіс;

Мемлекеттік мекемеде саяси партиялардың, қоғамдық-саяси және діни козғалыстар мен ұйымдардың ұйымдық құрылымдарын құруға және олардың қызметіне жол берілмейді. Мекеме зайырлы және діни білім берудің бөлек қағидаларын сактауға міндettі. Кез келген нысанда діни тәрбиеге жол берілмейді.

Инклузивті білім беру мақсатын іске асыра отырып, мектеп ерекше білім беру қажеттілігі бар балаларға олардың білім алуы және білім берудің барлық деңгейлерінде әлеуметтік бейімделу үшін арнайы жағдайларды қамтамасыз етеді. Білім алушылардың ата-аналарының немесе өзге де заңды өкілдерінің мұдделерін ескере отырып және Бұқар жырау ауданының білім бөлімінің келісімі бойынша мамандар болған жағдайда мектепте инклузивті сыныптар ашылуы мүмкін (бір сыныпта ерекше білім беру қажеттіліктері бар екі баладан артық емес білім алуға болады). Инклузивті сыныптарда психологиялық-медициналық-педагогикалық консультацияның қорытындысы мен ұсынымдары бойынша білім алатын ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар жалпы білім беретін оку немесе жеке бағдарлама бойынша диагнозға сәйкес түзету жұмыстарының жағдайлары болған кезде оки алады. Инклузивті сыныптарда оқытын ерекше білім беру қажеттілігі бар балалар үшін арнайы педагогтармен (олигофренопедагог, сурдопедагог, тифлопедагог, дефектолог-мұғалім, логопед-мұғалім) түзету сабактары жүргізіледі. Мектепте тұракты негізде өз жұмысын логопункт жүзеге асыра алады. Логопунктың ашылуы «Қарағанды облысы білім баскармасының Бұқар

жырау ауданы білім беру бөлімі» мемлекеттік мекемесі басшысының бүйріғымен рәсімделеді.

Мемлекеттік мекемеге қабылдау бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің білім беретін оку бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгі қағидалары негізінде жүргізіледі. Балаларды қабылдау үшін құжаттар тізбесі бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің білім беретін оку бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдау ережесімен және Мемлекеттік қызмет көрсетудің тиесті мемлекеттік стандартымен анықталады. Бірінші сыныпка қабылдау кезінде ата-аналардың немесе баланың заңды өкілдерінің мұғалімді таңдауға құқығы жок. Сыныптан сыныпка ауыстыру үлгерім нәтижелері бойынша педагогикалық кеңестің шешімімен жүргізіледі.

Мектепалды сыныптарға қабылдау ата-анасының немесе өзге де заңды өкілдерінің өтініші бойынша жүзеге асырылады;

Мектепте білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау, аралық және корытынды аттестаттау жүргізу бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оку бағдарламаларын іске асыратын білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылаудың, аралық және корытынды аттестаттаудың үлгі ережесіне сәйкес жүргізіледі.

Корытынды аттестаттаудан сәтті өткен түлектерге мекеменің мөрімен расталған тиесті білімі туралы мемлекеттік үлгідегі құжат беріледі.

Кәмелетке толмаған білім алушыларды мектептен шығару ерекше жағдайларда құқыққа қарсы іс-әрекеттер жасағаны, білім беру үйымының жарғысын өрескел және бірнеше рет бұзғаны үшін білім беру үйымын мемлекеттік басқару органының шешімі бойынша жол беріледі. Жетім балалар мен ата-анасының қамкорлығынсыз қалған балаларды алып тастау туралы шешім корғаншы және камкоршы органдардың келісімімен қабылданады. Кәмелетке толған білім алушыларды мектептен шығаруға құқыққа қайши әрекеттер жасағаны, білім беру үйымының жарғысын өрескел және бірнеше рет бұзғаны, сондай-ақ, үлгерімі үшін педагогикалық кеңестің шешімі бойынша жол беріледі;

Тәрбиеленушілерді шағын орталық топтарынан шығару ай сайынғы төлем уактылы төленбеген, баланы дәлелді себептерсіз бір айдан артық өткізіп алған жағдайларда, медициналық қарсы көрсетілімдер болған кезде жүргізіледі;

Білім алушыларға дәрігерге дейінгі медициналық қызмет көрсетуді мейірбіке қамтамасыз етеді, ол өкімшілікпен және педагогикалық қызметкерлер күрамымен қатар білім алушылардың денсаулығы мен физикалық дамуына, емдеу іс-шараларын жүргізуге және санитариялық-гигиеналық нормаларды сактауга жауапты болады. Дәрігерлік медициналық қызмет көрсетуді жергілікті деңгейдегі денсаулық сактау органдары (емхана) жүзеге асырады. Білім алушылар кесте бойынша медициналық тексеруден өтеді;

Жалпы білім беру үдерісінің катысушылары: білім алушылар, тәрбиеленушілер, педагог қызметкерлер, білім алушылардың ата-аналары (оларды алмастыратын адамдар) болып табылады.

Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің білім алуға құқығы бар.:

1) тегін жалпы орта білім алуға;

- 2) әртүрлі қызмет түрлеріндегі ерекше табыстары үшін көтермелебеуге;
- 3) медициналық қызмет көрсетуге;
- 4) кітапхана корын тегін пайдалану;
- 5) қосымша білім беру қызметтерін алуға;
- 6) мекемені басқаруға қатысуға;
- 7) адамның қадір-қасиетін құрметтеуге, ар-ождан мен ақпарат бостандығына, өз пікірлері мен сенімдерін еркін білдіруге.

Мемлекеттік мекеме зайдырылған және діни білімнің бөліну қағидатын ұстанады. Діни тәрбиенің кез келген түріне жол берілмейді;

Білім алушылар міндетті:

- 1) мектеп Жарғысын және ішкі тәртіп ережелерін орындауға; ;
- 2) жақсы окуға және мектеп мүлкіне ұқыпты карауға; білім алушының мектеп мүлкіне келтірілген залал жағдайында ата-анасымен бірге оның құнын қалпына келтіруге және өтеуге;
- 3) мектептің баска да білім алушылары мен қызметкерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;
- 4) Жарғыға және білім беру үйімі басшысының бұйрығына сәйкес белгіленген мектеп формасын кио.

Кәмелетке толмаған балалардың ата-аналары мен өзге де занды өкілдерінің:

- 1) баланың тілегі, жеке бейімділігі мен ерекшеліктерін ескере отырып, білім беру үйімін тандауга;
- 2) камкоршылық кеңес немесе ата-аналар үйімдары арқылы білім беру үйімдарын басқару органдарының жұмысына қатысуға;
- 3) білім беру үйімдарынан өз балаларының үлгеріміне, мінездікілік және оку жағдайларына қатысты ақпарат алуға;
- 4) психологиялық-медициналық-педагогикалық консультацияларда өз балаларын оқыту және тәрбиелеу проблемалары бойынша консультациялық көмек алуға құқылыш;

Ата-аналар мен өзге де занды өкілдер міндетті:

- 1) балалардың өмірі мен окуы үшін салауатты және қауіпсіз жағдайлар жасауға, олардың интеллектуалдық және дене қүшін дамытуды, адамгершілік жағынан қалыптасуын қамтамасыз етуге;
- 2) балаларды одан әрі жалпы білім беретін мектепке айқындағы отырып, мектеп алдың даярлықты қамтамасыз етуге;
- 3) мемлекеттік мекеменің жарғысында айқындалған қағидаларды орындауға;
- 4) балалардың мемлекеттік мекемедегі сабактарға қатысуын қамтамасыз етуге;
- 5) мемлекеттік мекеме қызметкерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;
- 6) білім беру саласындағы уәкілетті орган белгілелеген міндетті мектеп формасына қойылатын талаптарды орындауға;
- 7) мемлекеттік мекемеде белгіленген киім нысанын сактауға міндетті;

Ата-аналар (олардың орнындағы адамдар) мектеп Жарғысын, ішкі тәртіп шежелерін орындауга және өз балаларын тәрбиелеу мен оқытуға, сондай-ак мемлекеттік меншікке ұқыпты жауапты болуға міндettі.

Мемлекеттік мекемені басқару Қазақстан Республикасының заңнамасына, осы Жарғыға сәйкес жүзеге асырылады. Алқалық басқару нысаны Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен педагогикалық кеңес болып табылады.

Мемлекеттік мекемені тікелей басқаруды директор жүзеге асырады.

Директор жауап береді:

1) мектеп қызметкерлерінің біліктілік деңгейі, оку жоспары мен оку үдерісінің кестесіне сәйкес білім беру бағдарламаларын іске асыру, білім алушылардың білім сапасы, өмірі мен денсаулығы, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен оку-тәrbie үдерісі кезінде мектеп оқушылары мен қызметкерлерінің құқықтары мен бостандықтарын сактау үшін;

2) облыстық және калалық маңызы бар білім беру органдарының нормативтік актілерін, бүйректерін, лауазымдық нұсқаулықпен белгіленген зауазымдық міндettterін дәлелді себептерсіз орындағаны немесе тиісінше орындағаны үшін, оның ішінде берілген құқықтарды орындағаны үшін;

3) білім алушының жеке басына дene және (немесе) психикалық зорлық-зомбылықпен байланысты тәrbie әдістерін, оның ішінде бір рет колданған, сондай-ак өзге де моральдік теріс қылыш жасағаны үшін директор еңбек заңнамасына сәйкес атқаратын қызметінен босатылуы мүмкін;

4) өрт қауіпсіздігі, еңбекті корғау ережелерін, оку-тәrbie үдерісін ұйымдастырудың санитарлық-гигиеналық ережелерін бұзғаны үшін мектеп директоры Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жауапкершілікке тартылады.

Педагогтік қызметпен айналысуға тек тиісті бейіндері бойынша арнайы педагогикалық немесе кәсіптік білімі бар адамдар жіберіледі.

Мектепте жұмыс істеуге:

1) медициналық қарсы көрсетілімдері бар;

2) психиатриялық және (немесе) наркологиялық диспансерде есепте тұрған.

Жылына бір рет, оку жылының басында педагог психиатриялық және (немесе) наркологиялық диспансерде есепте тұrmайтынын раставиды;

3) соттың заңды күшіне енген үкіміне сәйкес педагогтің кәсіптік қызметін жүзеге асыру құқығынан айырылған;

4) Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген тәртіппен әрекетке кабілетсіз немесе әрекет қабілеті шектеулі деп танылғандар;

5) Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексінде көзделген шектеулер негізінде адамдар жіберілмейді.

Жұмыска кабылдау кезінде мектеп директоры азаматтық қызметшінің тиісті бос лауазымдарына орналасуға қойылатын біліктілік талаптарын басшылыққа алуға міндettі. Тиісті білімсіз педагогикалық қызметпен айналысуға жол берілмейді. Педагогикалық лауазымдар бойынша азаматтарды кабылдау тәртібін бұзғаны үшін директор дербес жауапты болады. Мекеме қызметкерлерінің

құқықтары мен міндеттері тиісті лауазымға немесе қызмет түріне қатысты Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерімен анықталады.

Мемлекеттік мекемені басқарудың бір түрі-педагогикалық кенес. Педагогикалық кенестің құрамына: білім беру ұйымының басшысы (төраға), оның орынбасарлары, педагогтар, тәрбиешілер, психолог, әлеуметтік педагог кіреді. Білім беру ұйымының педагогикалық кенесінің отырысына ата-аналар ұйымдарының немесе қамкоршылық кенесінің мүшелері шакырылады. Педагогикалық кенестің құрамы оку жылына арналған білім беру ұйымы басшысының бұйрығымен бекітіледі. Педагогикалық кенес өз құрамынан бір жыл мерзімге хатшы сайлайды.

Педагогикалық кенес:

1) мемлекеттік мекемелерде нормативтік құқықтық актілерді орындау жөніндегі іс-шаралар;

2) оку-тәрбие және әдістемелік жұмыстың жай-күйі, оқытудың барлық түрлері бойынша оқыту әдістерін жетілдіру мәселелері, оқытудың жана технологияларын енгізу;

3) оку-тәрбие жұмысын жоспарлау мәселелері;

4) қорытынды аттестаттауды өткізу, білім алушыларды емтиханға жіберу, ұсынылған құжаттар негізінде білім алушыларды емтиханнан босату, білім алушыларды келесі сыныпқа ауыстыру немесе оларды қайта курсқа калдыру, білім алушыларды грамоталармен, мактау қағаздарымен марапаттау, негізгі орта білімді үздік бітіргені туралы аттестат, негізгі орта білімді бітіргені туралы аттестат, алтын белгі, үздік аттестат, жалпы орта білім туралы аттестат, белгіленген үлгідегі анықтама беру мәселелері;

5) оку жүктемесін бөлу, тарификацияны бекіту, аттестаттауға дайындау, педагогтарды марапаттау және көтермелеу мәселелерін қарастырады.

Педагогикалық кенестің жұмысы оку жылына әзірленетін жоспарға сәйкес жүргізіледі, педагогикалық кенестің отырысында каралады және білім беру ұйымының басшысымен бекітіледі. Педагогикалық кенес жылына кемінде бес рет жиналады.

15. Мемлекеттік мекеменің осы Жарғыда бекітілген өз қызметінің мәні мен мақсаттарына сай келмейтін қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ мәмілелерді жасауға құқығы жок.

16. Мемлекеттік мекеменің Қазақстан Республикасының зандарында немесе қурылтай құжаттарында белгілі бір шек койылған қызмет мақсаттарына қайшы не оның басшысының жарғылық құзыретін бұза отырып жасаған мәмілесі: қурылтайшының, тиісті саланың уәкілетті органының, сондай-ақ оған қатысты осы Жарғыда көрсетілген мұлікке қатысты құқық субъектісінің, мемлекеттік мұлік жөніндегі уәкілетті органның функцияларын жүзеге асыратын органның талап қоюы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

4 тарау. Мемлекеттік мекемені басқару

17. Мемлекеттік мекемені жалпы басқару «Қарағанды облысы білім баскармасының Бұқар жырау ауданы білім бөлімі» мемлекеттік мекемесімен жүзеге асырылады.

18. Қарағанды облысының әкімдігі мемлекеттік мекемені қайта ұйымдастыру және тарату туралы шешім қабылдайды.

«Қарағанды облысының экономика баскармасы» мемлекеттік мекемесі Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен келесі қызметтерді жүзеге асырады:

- 1) коммуналдық мемлекеттік мекемеге мұлікті бекітіп, береді;
- 2) мемлекеттік мекеменің жарғысын, оны енгізуі, өзгертуі және толықтыруды бекітеді.

«Қарағанды облысы білім баскармасының Бұқар жырау ауданы білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі заңнамамен белгіленген тәртіpte келесі функцияларды жүзеге асырады:

- 1) мемлекеттік мекеменің басшысы тағайындалады;
- 2) мемлекеттік мекеменің каржыландыру жоспарын бекітеді;
- 3) мемлекеттік мекеме мұлкінің сакталуына бақылауды жүзеге асырады;
- 4) мемлекеттік мекеменің басқару органдарының құрылымын, қалыптастыру тәртібін және өкілеттіктерінің мерзімін, мемлекеттік мекеменің шешімдер қабылдау тәртібін анықтайды;
- 5) мемлекеттік мекеме директорының құқықтарын, міндеттерін және жауапкершілігін, оны атқаратын қызметінен босатудың негіздерін белгілейді;
- 6) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік мекеменің штат санын, тарифтеу тізімдерін және өзге де каржы-шаруашылық құжаттамасын келіседі;
- 7) мемлекеттік мұлік жөніндегі үәкілетті органға мемлекеттік мекемеге берілген немесе өзінің шаруашылық қызметінің нәтижесінде сатып алған мұлікті алып қоюға немесе қайта бөлуге жазбаша келісім береді;
- 8) мемлекеттік мекеменің құрылтайшысына мемлекеттік мекемені қайта ұйымдастыру және тарату туралы ұсыныстар енгізеді;
- 9) өзіне осы жарғымен және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасымен жүктелген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

19. Мемлекеттік мекеменің директоры «Қарағанды облысы білім баскармасының Бұқар жырау ауданының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі басшысымен қызметке тағайындалады және қызметтен босатылады және білім беру саласындағы үәкілетті орган бекіткен тағайындау қагидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

20. Мемлекеттік мекеменің директоры мемлекеттік мекеменің жұмысын ұйымдастырады және оған басшылық жасайды, «Қарағанды облысы білім баскармасының Бұқар жырау ауданының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесіне жүктелген міндеттердің орындалуына және оның функцияларын жүзеге асыруға дербес жауапты болады.

21. Мемлекеттік мекеменің директоры дара басшылық қағидаттарында әрекет етеді және мемлекеттік мекеме қызметінің мәселелерін Қазақстан Республикасының заңнамасымен және осы Жарғымен айқындалатын өз күзыретіне сәйкес дербес шешеді.

22. Мемлекеттік мекеме директорының мемлекеттік мекеменің жарғылық емес қызметті жүзеге асыруына бағытталған іс-әрекеттері Еңбек міндеттерін бұзу болып табылады және тәртіптік және материалдық жауаптылық шараларын колдануға әкеп соғады.

23. Мемлекеттік мекеменің директоры Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

- 1) мемлекеттік мекеме атынан сенімхатсыз әрекет етеді;
- 2) мемлекеттік органдарда, өзге де ұйымдарда мемлекеттік мекеменің мүдделерін білдіреді;
- 3) шарттар жасасады;
- 4) сенімхаттар береді;
- 5) мемлекеттік мекеменің іссапарлар, тағылымдамалар, қызметкерлердің қазақстандық және шетелдік оку орталықтарында оқыту және қызметкерлердің біліктілігін арттырудың өзге де түрлері жөніндегі жоспарларын бекітеді;
- 6) барлық қызметкерлер үшін міндетті бұйрықтар шығарады және нұсқаулар береді;
- 7) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік мекеменің қызметкерлерін жұмыска қабылдайды және жұмыстан босатады;
- 8) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен мемлекеттік мекеме қызметкерлеріне көтермелеу шараларын қолданады және тәртіптік жаза қолданады;
- 9) өзінің орынбасарлары мен мемлекеттік мекеменің өзге де басшы қызметкерлерінің міндеттері мен өкілеттік аясын айқындейды;
- 10) сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сактау бойынша жұмысты ұйымдастырады, оның ішінде білім беру үйімінде сыйбайлас жемқорлықтың профилактикасы және алдын алу бойынша шаралар қабылдайды;
- 11) Қазақстан Республикасының заңнамасымен, осы Жарғымен және «Қарағанды облысы білім басқармасының Бұкар жырау ауданының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесімен өзіне жүктелген өзге де міндеттерді жүзеге асырады.

5 тарау. Мемлекеттік мекеменің мүлкін құру тәртібі

24. Мемлекеттік мекеме мүлкінің құнын оның тенгерімінде көрсетілетін заңды тұлғаның активтері құрайды. Мемлекеттік мекеменің мүлкі мыналардың есебінен қалыптастырылады:

- 1) құрылтайшы (меншік иесі) берген мүлік;
- 2) өз қызметі нәтижесінде сатып алынған мүлік (акшалай кірістерді қоса алғанда);
- 3) Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған өзге де көздер есебінен қалыптастырылады.

25. Мемлекеттік мекеме өзіне бекітіліп берілген мұлікті және өзіне смета бойынша бөлінген қаражат есебінен сатып алынған мұлікті өз бетімен иеліктен ығаруга немесе оған өзге де тәсілмен билік етуге құқылы емес.

26. Мемлекеттік мекеменің қызметі Қарағанды облысының бюджетінен ~~жаржыландырылады~~.

27. Мемлекеттік мекеме Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бухгалтерлік есеп жүргізеді және есептілік ұсынады.

Бухгалтерлік есепті және мемлекеттік мекеме үшін есептілікті ұсынуды барлық туындастырылған функциялары бар мемлекеттік мекеменің басқару органы ~~жүзеге асыра~~ алады.

28. Мемлекеттік мекеменің қаржы-шаруашылық қызметін тексеру және тексеру Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

6 тарау. Мемлекеттік мекемедегі жұмыс тәртібі

29. Мемлекеттік мекеменің жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібі кагидаларымен белгіленеді және Қазақстан Республикасы Еңбек заңнамасының нормаларына ~~жайши~~ келмеуге тиіс.

7 тарау. Құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

30. Мемлекеттік мекеменің құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу колданылып жүрген заңдарда белгіленген өкілеттіктерге сәйкес осы шешімді қабылдаған құрылтайшының немесе органның шешімі бойынша жүргізіледі. Құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу «Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес аумақтық әділет органдарында мемлекеттік тіркеу рәсімінен өтеді.

8 тарау. Мемлекеттік мекеменің қайта ұйымдастыру және тарату шарттары

31. Коммуналдық мемлекеттік мекеменің қайта ұйымдастыру Қарағанды облысы әкімдігінің шешімі бойынша жүргізіледі.

32. Мемлекеттік мекеме заң актілерінде көзделген баска да негіздер бойынша таратылады.

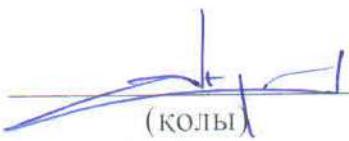
33. Мемлекеттік мекеменің қайта ұйымдастыруды және таратуды «Қарағанды облысының білім баскармасы» мемлекеттік мекемесімен келісім бойынша Қарағанды облысының әкімдігі жүзеге асырады.

34. Таратылған мемлекеттік мекеменің кредиторлардың талаптарын «Канагаттандырғаннан» кейін қалған мұлкін «Қарағанды облысының экономика баскармасы» мемлекеттік мекемесі қайта беледі.

35. Таратылған мемлекеттік мекеменің акшасы, осы заңды тұлғаның мұлкін еткізу нәтижесінде алынған қаражатты қоса алғанда, кредиторлардың талаптары «Канагаттандырылғаннан» кейін қалған ақша тиісті бюджеттің кірісіне есептеледі.

**9 тарау. Мемлекеттік мекеменің филиалдары мен өкілдіктері туралы
мәліметтер**

36. Мемлекеттік мекеменің филиалдары мен өкілдіктері жок.

Директоры А.К.Жумакаев
(колы)

УТВЕРЖДЕН

приказом руководителя
У «Управление экономики
Карагандинской области»

2021 год

YCTAB

коммунального государственного учреждения
«Кернеевская опорная школа (ресурсный центр)»
отдела образования Бухар-Жырауского района
управления образования Карагандинской области

Глава 1. Общие положения

1. Коммунальное государственное учреждение «Кернеевская опорная школа (ресурсный центр)» отдела образования Бухар-Жырауского района управления образования Карагандинской области (далее - государственное учреждение) является некоммерческой организацией, обладающей статусом юридического лица, созданной в организационно-правовой форме учреждения для осуществления соответствующих функций, указанных в настоящем уставе.

2. Вид государственного учреждения: коммунальное.

3. Государственное учреждение создается решением местного исполнительного органа области.

4. Учредителем государственного учреждения является: акимат Карагандинской области.

5. Органом, осуществляющим управление государственным учреждением, является: государственное учреждение «Отдел образования Бухар-Жырауского района» управления образования Карагандинской области.

6. Наименование государственного учреждения на государственном (казахском) языке: Қарағанды облысы білім басқармасының Бұқар жырау ауданы білім бөлімінің «Керней тірек мектебі (ресурстық орталық)» коммуналдық мемлекеттік мекемесі;

на русском языке: Коммунальное государственное учреждение «Кернеевская опорная школа (ресурсный центр)» отдела образования Бухар-Жырауского района управления образования Карагандинской области.

7. Место нахождения государственного учреждения: 100412, Карагандинская область, Бухар-Жырауский район, сельский округ Керней, село Керней, улица Алаш, 37.

Глава 2. Юридический статус государственного учреждения

8. Государственное учреждение может иметь самостоятельный баланс, счета в банках в соответствии с законодательством Республики Казахстан, бланки, печати с изображением Государственного Герба Республики Казахстан и наименованием государственного учреждения.

9. Государственное учреждение не может создавать, а также выступать учредителем (участником) другого юридического лица, за исключением случаев, предусмотренных законами Республики Казахстан.

10. Государственное учреждение может отвечать по своим обязательствам, находящимся в его распоряжении деньгами. При недостаточности у государственного учреждения денег субсидиарную ответственность по его обязательствам несет Республика Казахстан или административно-территориальная единица средствами соответствующего бюджета.

11. Гражданко-правовые сделки государственных учреждений вступают в силу после их обязательной регистрации в территориальных подразделениях казначейства Министерства финансов Республики Казахстан. Финансово-хозяйственная деятельность государственного учреждения может осуществляться

органом управления государственного учреждения со всеми вытекающими функциями, указанных в настоящей главе и иных правовых актах.

Глава 3. Предмет и цели деятельности государственного учреждения

12. Предмет деятельности государственного учреждения: обучение и воспитание в интересах личности, общества, государства; создание благоприятных условий для разностороннего развития личности ребенка; удовлетворение потребности обучающихся в самообразовании и получении дополнительного образования.

13. Целью деятельности государственного учреждения является:

1) реализация гарантированного Конституцией Республики Казахстан права граждан на получение бесплатного среднего образования установленных общеобязательных стандартов образования;

2) обеспечение качественного усвоения общеобразовательных программ;

3) формирование интеллектуальной личности с высоким уровнем культуры, адаптированной к жизни в обществе, готовой к осознанному выбору и освоению углубленных и расширенных образовательных программ;

4) подготовка учащихся по дисциплинам, ориентированным на профессиональное обучение.

14. Для достижения своих целей государственное учреждение осуществляет следующие виды деятельности: начальное, основное и общее среднее, дополнительное образование. Учреждение оказывает образовательные услуги в области дошкольного воспитания и обучения (мини-центр, предшкольные классы). Все виды деятельности оказываются после выполнения процедур предусмотренных Законом Республики Казахстан от 16 мая 2014 года № 202 «О разрешениях и уведомлениях»:

основными задачами деятельности государственного учреждения являются:

1) создание необходимых условий для получения качественного образования, направленного на формирование, развитие, становление личности на основе национальных и общечеловеческих ценностей, достижений науки и практики;

2) развитие творческих, духовных и физических возможностей личности, формирование прочных основ нравственности и здорового образа жизни, обогащение интеллекта путём создания условий развития индивидуальности;

3) воспитание гражданственности и патриотизма, любви к своей Родине, Республике Казахстан, уважения к государственным символам, почитания народных традиций, нетерпимости к любым антиконституционным и антиобщественным проявлениям;

4) воспитание личности с активной гражданской позицией, формирование потребностей участвовать в общественно-политической, экономической и культурной жизни республики, осознанного отношения личности к своим правам и обязанностям;

5) приобщение к достижениям отечественной и мировой культуры; изучение истории, обычаев и традиций казахского и других народов республики; овладение

дарственным, русским, иностранными (английский, немецкий) и другими языками;

6) обеспечение повышения социального статуса педагогических работников;

7) функционирование национальной системы оценки качества образования, отвечающей потребностям общества и экономики;

8) внедрение и эффективное использование новых технологий обучения, в том числе кредитной, дистанционной, информационно-коммуникационных;

9) развитие систем обучения в течение жизни, обеспечивающих взаимосвязь между общим обучением, обучением по месту работы и потребностями рынка труда и помогающих каждому максимально использовать свой личный потенциал в обществе, основанный на знании и компетентности;

10) обеспечение профессиональной мотивации обучающихся;

11) создание специальных условий для получения образования лицами с особыми образовательными потребностями;

12) консолидация образовательных ресурсов в опорной школе (ресурсном центре) с целью обеспечения качественного образования;

13) реализация мер по организации установочной, промежуточной и итоговой сессионных занятий в опорной школе (ресурсном центре);

14) организация учебно-воспитательного процесса в совмещенных классах;

за государственным учреждением, как опорной школой (ресурсным центром) приказом руководителя государственного учреждения «Отдел образования Бухар-Жырауского района» управления образования Карагандинской области закрепляются магнитные школы;

поиск, разработку нового содержания развивающего обучения, форм и методов по его внедрению, апробацию экспериментальных учебных планов, программ и факультативных курсов. Организация учебного процесса, управление осуществляется в соответствии с настоящим уставом;

учебно-воспитательная деятельность осуществляется в соответствии с учебными планами и программами, разработанными на основе государственных общеобязательных стандартов образования и реализующих освоение общеобязательных основных и дополнительных программ. Программы государственного учреждения опираются на типовые программы государственных общеобразовательных школ;

государственное учреждение самостоятельна в выборе форм, средств и методов обучения в пределах, определенных Законом Республики Казахстан «Об образовании». Для осуществления образовательного процесса государственного учреждения разрабатывает и утверждает годовой рабочий учебный план и расписание учебных занятий;

для углубленного изучения учебных предметов могут выделяться средства факультативы и организацию дополнительных курсов по выбору учащихся из расчета 4 часа на каждый класс;

языком обучения является государственный (казахский) и русский языки;

вариативная часть рабочего учебного плана обеспечивается:

1) индивидуальным выбором, индивидуальной программой развития, использованием инновационных технологий обучения;

2) введением новых учебных программ, развивающих предметов для реализации дополнительных образовательных программ, отвечающих целям и задачами учреждения;

3) введением предметов и курсов, способствующих общекультурному развитию личности, формирующих мировоззрение и гуманистическое сознание, направленных на усвоение универсальных способов познания действительности, развитию мыслительной деятельности обучающихся;

структуре государственного учреждения:

1) администрация (директор и его заместители);

2) методический совет, педагогический совет, совет по педагогической этике, попечительский совет, общешкольный родительский комитет, классные родительские комитеты, предметные методические объединения;

3) класс, группа - основная структурная единица государственного учреждения;

уровни образования:

1) начальное образование (1 - 4 классы) основной стратегической линией является развивающее обучение, позволяющее раскрыть индивидуальные способности младшего школьника, формировать первичное ориентирование в основных областях деятельности и начальные навыки творчества на основе положительной мотивации учения, создание условий для психофизического, интеллектуального и музыкального развития детей. Срок освоения учебной программы - 4 года;

2) основное среднее образование (5 - 9 классы) обеспечивает базовое универсальное образование, ориентированное на обновление содержания образования, формирует специальные умения и навыки для перехода к более сложным познавательным процессам; обеспечивает выбор обще развивающих и специальных курсов, создает возможности для построения учащимися индивидуальной системы обучения. Воспитание гражданственности и патриотизма, любви к своей Родине - Республике Казахстан, уважения к государственным символам, почитания народных традиций, нетерпимости к любым антиконституционным и антиобщественным проявлениям. Обеспечение профессиональной ориентации обучающихся. Основное среднее образование является базой для получения среднего общего образования. Изучение содержания каждого предмета завершается на уровне основного среднего образования. Срок освоения общеобразовательной учебной программы основного среднего образования - 5 лет;

3) общее среднее образование (10 – 11 классы) обеспечивает развитие интереса к познанию и творческих способностей обучающегося, формирование навыков самостоятельной учебной деятельности на основе дифференциации обучения. В дополнение к обязательным предметам вводятся предметы по выбору самих обучающихся в целях реализации интересов, способностей и возможностей личности, то есть профильное обучение по общественно-гуманитарному или естественно-математическому направлениям. Общее среднее образование является основой для получения начального профессионального, среднего профессионального (по сокращенным, ускоренным программам) и высшего

профессионального образования. Срок освоения общеобразовательной учебной программы общего среднего образования - 2 года;

комплект классы, с указанием соответствующего контингента согласовываются с руководителем государственного учреждения «Отдел образования Бухар-Жырауского района» управления образования Карагандинской области. Персональную ответственность за формирование комплект классов несет руководитель государственного учреждения. Численность учащихся в классах устанавливается в соответствии с действующими санитарными правилами «Санитарно-эпидемиологические требования к объектам образования» при условии сохранения санитарных нормативов, с учетом средств бюджета, выделяемого непосредственно данной организации образования;

в период сессионных занятий государственное учреждение осуществляет проживание, питание, подвоз обучающихся, согласование учебных программ по предметам, определение классов и количества участников сессий;

учебная деятельность государственного учреждения осуществляются на основе единого учебного плана и включает проведение учебных сессий для обучающихся 5-11-ых классов магнитных школ с изучением учебных предметов инвариантного компонента (установочная – первая декада октября, промежуточная – первая декада февраля, итоговая – третья декада апреля), сопровождение обучающихся магнитных школ в межсессионный период. В межсессионный период осуществляется дистанционное обучение;

на время проведения учебных сессий для обучающихся магнитных школ в государственном учреждении предусматриваются средства на подвоз, питание и проживание, которые оформляются соответствующим приказом органа управления образованием;

в государственном учреждении допускается деление на подгруппы при изучении казахского, русского, иностранного языков, информатики, на занятиях по ритмике, музыке, физической культуре, начальной военной подготовке, технологии, а также при проведении лабораторных и практических работ по профильным предметам. Деление на подгруппы по предметам проводится при наполняемости класса - 20 человек;

в государственном учреждении может функционировать дошкольный мини-центр с полным и неполным днем пребывания. Дошкольный мини-центр не является юридическим лицом, а является структурным подразделением государственного учреждения и создается в целях всестороннего развития детей дошкольного возраста и консультативно - методической поддержки их родителей в организации воспитания и обучения ребенка, социальной адаптации детей;

прием в мини-центр производится на основании правил приема документов и зачисление детей в дошкольные организации образования. Перечень документов для приема детей определяется правилами приема документов и зачисление детей в дошкольные организации образования и соответствующим государственным стандартом оказания государственных услуг;

государственное учреждение обеспечивает занятия на дому с учащимися, в соответствии с медицинским заключением о состоянии здоровья. В соответствии с инструкциями Министерства образования и науки Республики Казахстан

выделяется количество учебных часов в неделю, составляется расписание, приказом определяется персональный состав педагогов, ведется журнал проведенных занятий. Родители (законные представители) обязаны создать условия для проведения занятий на дому;

учебные занятия начинаются и заканчиваются, в порядке определенном законодательством Республики Казахстан. Продолжительность учебного года, в том числе количество учебных недель и каникул, определяется в соответствии с требованиями государственного стандарта в области образования и иными нормативными актами Республики Казахстан;

в государственном учреждении может устанавливаться следующий режим работы и занятий: начало уроков в первой смене – 8:00 (8:30 или 9:00) часов, во второй смене – 13:30 (14:00) часов. Расписание занятий утверждается директором государственного учреждения либо лицом, его заменяющим. В расписании занятий указывается ежедневное количество, продолжительность и последовательность учебных занятий, а также продолжительность перемен между уроками. Вопросы расписания занятий в школе регулируются действующими санитарными правилами «Санитарно-эпидемиологические требования к объектам образования». Расписание занятий может меняться в соответствии с эпидемиологической ситуацией, основанной на ограничительных мерах, установленных уполномоченными органами и (или) должностными лицами;

в период перемен между уроками государственное учреждение организует питание обучающихся, которое осуществляется в школьной столовой за счет средств родителей и фонда всеобуча, в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

дисциплина в государственном учреждении поддерживается на основе уважения человеческого достоинства обучающихся, воспитанников, педагогов. Применение методов физического и психического насилия по отношению к обучающимся не допускается. Доврачебное медицинское обслуживание обучающихся обеспечивается медицинской сестрой, которая наряду с администрацией и педагогическим персоналом несет ответственность за здоровье и физическое развитие обучающихся, проведение лечебных мероприятий и соблюдение санитарно-гигиенических норм. Врачебное медицинское обслуживание осуществляют органы здравоохранения местного уровня (поликлиника). Учащиеся проходят медицинский осмотр по графику;

в соответствии с требованиями Закона Республики Казахстан «Об образовании» обязательна школьная форма. Порядок ее ношения и стиль утверждается приказом директора государственного учреждения по согласованию с родительским комитетом или попечительским советом. Школьная форма должна соответствовать светскому характеру обучения. Включение элементов одежды, включая головные уборы и атрибутику религиозной принадлежности различных конфессий в школьную форму, не допускается;

требования к обязательной школьной форме должны соответствовать общим требованиям, определенным в приказе министра образования и науки Республики Казахстан № 26 от 14 января 2016 года;

в государственном учреждении не допускается создание и деятельность организационных структур политических партий, общественно-политических и религиозных движений и организаций. Государственное учреждение обязано соблюдать принцип раздельности светского и религиозного образования. Не допускается религиозное воспитание в любых формах;

реализуя цели инклюзивного образования, государственное учреждение обеспечивает детям с особыми образовательными потребностями специальные условия для получения ими образования, коррекции нарушения развития и социальной адаптации на всех уровнях образования. В государственном учреждении предусмотрено обучение обучающихся с особыми образовательными потребностями с учетом интересов родителей (законных представителей) в общем классе (не более двух детей) по типовой учебной программе, в том числе сокращенной или индивидуальной учебной программе и (или) в специальных классах по видам нарушений в развитии по специальным учебным планам и программам. Для детей с особыми образовательными потребностями, обучающихся в общих и (или) специальных классах, проводятся коррекционные занятия специальными педагогами (олигофренопедагог, сурдопедагог, тифлопедагог, учитель-дефектолог, учитель-логопед, логопед). В государственном учреждении на постоянной основе может осуществлять свою работу логопункт. Открытие логопункта оформляется приказом руководителя государственного учреждения «Отдел образования Бухар-Жырауского района» управления образования Карагандинской области;

прием в государственное учреждение производится на основании типовых правил приема на обучение в организации образования, реализующих образовательные учебные программы начального, основного среднего, общего среднего образования. Перечень документов для приема детей определяется правилами приема на обучение в организации образования, реализующих образовательные учебные программы начального, основного среднего, общего среднего образования и соответствующим государственным стандартом оказания государственных услуг. При приеме в первый класс родители или законные представители ребенка не имеют права выбирать учителя. Перевод из класса в класс производится решением педагогического совета по результатам успеваемости;

прием в предшкольные классы осуществляется по заявлению родителей или иных законных представителей;

проведение текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся, проводится в соответствии с типовыми правилами текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся реализующих общеобразовательные учебные программы начального, основного среднего, общего среднего образования;

выпускникам, успешно прошедшим итоговую аттестацию, выдается документ государственного образца о соответствующем образовании, заверенный печатью государственного учреждения;

исключение несовершеннолетних обучающихся допускается в исключительных случаях по решению органа государственного управления

организацией образования за совершение противоправных действий, грубое и неоднократное нарушение устава организации образования. Решение об исключении детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей, принимается с согласия органов опеки и попечительства. Исключение из государственного учреждения совершеннолетних обучающихся допускается по решению педагогического совета за совершение противоправных действий, грубое и неоднократное нарушение устава организации образования, а также успеваемости;

отчисление воспитанников из групп мини-центра производится в случаях несвоевременной ежемесячной оплаты, пропуска ребенка более одного месяца без уважительных причин, при наличии медицинских противопоказаний;

деврачебное медицинское обслуживание обучающихся обеспечивается медицинской сестрой, которая наряду с администрацией и педагогическим персоналом несет ответственность за здоровье и физическое развитие обучающихся, проведение лечебных мероприятий и соблюдение санитарно-гигиенических норм. Врачебное медицинское обслуживание осуществляют органы здравоохранения местного уровня (поликлиника). Обучающиеся проходят медицинский осмотр по графику;

участниками общеобразовательного процесса являются: воспитанники, обучающиеся, педагоги, родители воспитанников и обучающихся (лица, их заменяющие);

обучающиеся имеют право:

- 1) на получение бесплатного общего среднего образования;
- 2) на поощрение за особые успехи в различных видах деятельности;
- 3) на медицинское обслуживание;
- 4) бесплатное пользование библиотечным фондом;
- 5) на получение дополнительных образовательных услуг;
- 6) на участие в управлении учреждением;
- 7) на уважение человеческого достоинства, свободу совести и информации, свободное выражение собственных мнений и убеждений.

государственное учреждение соблюдает принцип раздельности светского и религиозного образования. Не допускается религиозное воспитание в любых формах;

выпускникам, успешно прошедшим итоговую аттестацию, выдается документ государственного образца о соответствующем образовании, заверенный печатью государственного учреждения.

обучающиеся обязаны:

- 1) выполнять устав государственного учреждения и правила внутреннего распорядка;
- 2) добросовестно учиться и бережно относиться к имуществу учреждения, в случае ущерба, нанесенного обучающимся имуществу школы, восстановить и возместить его стоимость вместе с родителями;
- 3) уважать честь и достоинство других обучающихся и работников учреждения;
- 4) носить, установленную государственным учреждением школьную форму.

родители и иные законные представители несовершеннолетних детей имеют право:

1) выбирать форму обучения в рамках возможностей, предоставляемых государственным учреждением с учетом желания, индивидуальных склонностей и особенностей ребенка;

2) участвовать в работе органов управления государственным учреждением через попечительский совет или родительский комитет;

3) получать информацию относительно успеваемости, поведения и условий учебы своих детей;

4) получать консультативную помощь по проблемам обучения и воспитания своих детей;

родители и иные законные представители обязаны:

1) создавать детям здоровые и безопасные условия для жизни и учебы, обеспечивать развитие их интеллектуальных и физических сил, нравственное становление;

2) обеспечить предшкольную подготовку с дальнейшим определением детей в общеобразовательную школу;

3) выполнять правила, определенные уставом государственного учреждения;

4) обеспечивать посещение детьми занятий в государственном учреждении;

5) уважать честь и достоинство работников государственного учреждения;

6) выполнять требования, предъявляемые к обязательной школьной форме, установленные уполномоченным органом в области образования;

7) соблюдать форму одежды, установленную в государственном учреждении;

родители (лица, их заменяющие) обязаны выполнять устав учреждения, Правила внутреннего распорядка и нести ответственность за воспитание и обучение своих детей, а также бережное отношение к государственной собственности;

управление государственным учреждением осуществляется в соответствии с законодательством Республики Казахстан, настоящим уставом. Формой коллегиального управления является педагогический совет, в порядке установленном законодательством Республики Казахстан;

непосредственное управление государственным учреждением осуществляет директор;

директор отвечает:

1) за уровень квалификации работников государственного учреждения, реализацию образовательных программ в соответствии с учебным планом и графиком учебного процесса, за качество образования обучающихся, жизнь и здоровье, соблюдение прав и свобод обучающихся и работников государственного учреждения во время образовательного процесса в установленном законодательством Республики Казахстан порядке;

2) за неисполнение или ненадлежащее исполнение без уважительных причин нормативных актов, приказов органов управления, должностных обязанностей, установленных должностной инструкцией, в том числе за неиспользование предоставленных прав;

3) за применение, в том числе однократное, методов воспитания, связанных с физическим и (или) психическим насилием над личностью обучающегося, а также совершение иного аморального проступка, директор может быть освобожден от занимаемой должности в соответствии с трудовым законодательством;

4) за нарушение правил пожарной безопасности, охраны труда, санитарно-гигиенических правил организации учебно-воспитательного процесса директор привлекается к ответственности, предусмотренной законодательством Республики Казахстан;

к занятию педагогической деятельностью допускаются лица, имеющие специальное педагогическое или профессиональное образование по соответствующим профилям. К работе не допускаются лица:

1) имеющие медицинские противопоказания;

2) состоящие на учете в психиатрическом и (или) наркологическом диспансере. Ежегодно один раз в год, на начало учебного года педагог подтверждает любым законным способом факт того, что он не состоит на учете в психиатрическом и (или) наркологическом диспансере;

3) лишенные права осуществлять профессиональную деятельность педагога в соответствии со вступившим в законную силу приговором суда;

4) признанные недееспособными или ограниченно дееспособными в порядке, установленном законом Республики Казахстан;

5) на основании ограничений, предусмотренных Трудовым кодексом Республики Казахстан;

при приеме на работу директор обязан руководствоваться квалификационными требованиями на занятие соответствующих вакантных должностей гражданского служащего. Занятие педагогической деятельностью без соответствующего образования не допускается. Персональную ответственность за нарушение порядка приема граждан по педагогическим должностям несет директор. Права и обязанности работников государственного учреждения определяются нормативными правовыми актами Республики Казахстан для соответствующей должности или рода деятельности;

одной из форм управления государственного учреждения является педагогический совет. В состав педагогического совета входят: директор (председатель), его заместители, педагоги, воспитатели, психолог, социальный педагог. На заседания педагогического совета государственного учреждения образования приглашаются члены родительского комитета или попечительского совета. Состав педагогического совета утверждается приказом директора на учебный год. Педагогический совет избирает из своего состава секретаря сроком на один год;

педагогический совет рассматривает:

1) мероприятия по выполнению правовых актов в государственном учреждении;

2) состояние учебно-воспитательной и методической работы, вопросы совершенствования методов обучения по всем формам обучения, внедрение новых технологий обучения;

3) вопросы планирования учебно-воспитательной работы;

4) вопросы проведения итоговой аттестации, допуска обучающихся к экзаменам, освобождения обучающихся от экзаменов на основании представленных документов, перевода обучающихся в следующий класс или оставлении их на повторный курс, награждения обучающихся грамотами, похвальными листами, выдачи аттестата об окончании основного среднего образования с отличием, аттестата об окончании основного среднего образования, аттестата с отличием, аттестата о среднем общем образовании, справки установленного образца;

5) вопросы распределения учебной нагрузки, предварительной тарификации, подготовки к аттестации, награждения и поощрения педагогов;

работа педагогического совета проводится согласно плана, который разрабатывается на учебный год, рассматривается на заседании педагогического совета и утверждается директором государственного учреждения. Педагогический совет собирается не менее пяти раз в год;

15. Государственное учреждение не вправе осуществлять деятельность, а также совершать сделки, не отвечающие предмету и целям его деятельности, закрепленным в настоящем уставе;

16. Сделка, совершенная государственным учреждением в противоречии с целями деятельности, определено ограниченными законами Республики Казахстан или учредительными документами, либо с нарушением уставной компетенции его директора, может быть признана недействительной по иску: учредителя, уполномоченного органа соответствующей отрасли, а также органом, осуществляющим по отношению к нему функции субъекта права в отношении имущества, указанного в настоящем уставе, уполномоченного органа по государственному имуществу.

Глава 4. Управление государственным учреждением

17. Общее управление государственным учреждением осуществляет государственное учреждение «Отдел образования Бухар-Жырауского района» управления образования Карагандинской области.

18. Акимат Карагандинской области принимает решение о реорганизации и ликвидации государственного учреждения.

Государственное учреждение «Управление экономики Карагандинской области» в установленном законодательством Республики Казахстан порядке осуществляет следующие функции:

- 1) закрепляет за коммунальным государственным учреждением имущество;
- 2) утверждает Устав государственного учреждения, внесение, изменение, и дополнения.

Государственное учреждение «Отдел образования Бухар-Жырауского района» управления образования Карагандинской области в установленном законодательством порядке осуществляет следующие функции:

- 1) назначает директора государственного учреждения;
- 2) утверждает план финансирования государственного учреждения;

3) осуществляет контроль за сохранностью имущества государственного учреждения;

4) определяет структуру, порядок формирования и срок полномочий органов управления государственного учреждения, порядок принятия государственным учреждением решений;

5) определяет права, обязанности и ответственность директора государственного учреждения, основания освобождения его от занимаемой должности;

6) согласовывает штатную численность, тарификационные списки и иную финансово-хозяйственную документацию государственного учреждения, в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

7) дает письменное согласие уполномоченному органу по государственному имуществу на изъятие или перераспределение имущества, переданного государственному учреждению или приобретенного им в результате собственной хозяйственной деятельности;

8) вносит предложения учредителю государственного учреждения о реорганизации и ликвидации государственного учреждения;

9) осуществляет иные полномочия, возложенные на него настоящим уставом и иным законодательством Республики Казахстан.

19. Директор государственного учреждения назначается на должность и освобождается от должности руководителем государственного учреждения «Отдел образования Бухар-Жырауского района» управления образования Карагандинской области, в соответствии с правилами назначения, утвержденными уполномоченным органом в области образования.

20. Директор государственного учреждения организует и руководит работой государственного учреждения, непосредственно подчиняется государственному учреждению «Отдел образования Бухар-Жырауского района» управления образования Карагандинской области и несет персональную ответственность за выполнение возложенных на государственное учреждение задач и осуществление им своих функций.

21. Директор государственного учреждения действует на принципах единоличия и самостоятельно решает вопросы деятельности государственного учреждения в соответствии с его компетенцией, определяемой законодательством Республики Казахстан и настоящим уставом.

22. Действия директора государственного учреждения, направленные на осуществление государственным учреждением неуставной деятельности, являются нарушением трудовых обязанностей и влекут применение мер дисциплинарной и материальной ответственности.

23. Директор государственного учреждения в установленном законодательством Республики Казахстан порядке:

1) без доверенности действует от имени государственного учреждения;

2) представляет интересы государственного учреждения в государственных органах, иных организациях;

3) заключает договора;

4) выдает доверенности;

5) утверждает планы государственного учреждения по командировкам, стажировкам, обучению сотрудников в казахстанских и зарубежных учебных центрах и иным видам повышения квалификации сотрудников;

6) открывает банковские счета;

7) издает приказы и дает указания, обязательные для всех работников;

8) принимает на работу и увольняет с работы сотрудников государственного учреждения, в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

9) применяет меры поощрения и налагает дисциплинарные взыскания на сотрудников государственного учреждения, в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан;

10) определяет обязанности и круг полномочий своих заместителей и иных руководящих сотрудников государственного учреждения;

11) организует работу по соблюдению антикоррупционного законодательства, в том числе принимает меры по профилактике и предотвращению коррупции в организации образования;

12) осуществляет иные функции, возложенные на него законодательством Республики Казахстан, настоящим уставом и государственным учреждением «Отдел образования Бухар-Жырауского района» управления образования Карагандинской области.

Глава 5. Порядок образования имущества государственного учреждения

24. Имущество государственного учреждения составляют активы юридического лица, стоимость которых отражается на его балансе. Имущество государственного учреждения формируется за счет:

1) имущества, переданного ему учредителем;

2) имущества (включая денежные доходы), приобретенного в результате собственной деятельности;

3) иных источников, не запрещенных законодательством Республики Казахстан.

25. Государственное учреждение не вправе самостоятельно отчуждать или иным способом распоряжаться закрепленным за ним имуществом и имуществом, приобретенным за счет средств, выделенных ему по смете.

26. Деятельность государственного учреждения финансируется из бюджета Карагандинской области.

27. Государственное учреждение ведет бухгалтерский учет и представляет отчетность в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

Бухгалтерский учет и предоставление отчетности за государственное учреждение может осуществлять орган управления государственного учреждения со всеми вытекающими функциями.

28. Проверка и ревизия финансово-хозяйственной деятельности государственного учреждения осуществляется, в установленном законодательством Республики Казахстан порядке.

Глава 6. Режим работы в государственном учреждении

29. Режим работы государственного учреждения устанавливается правилами внутреннего трудового распорядка и не должен противоречить нормам трудового законодательства Республики Казахстан.

Глава 7. Порядок внесения изменений и дополнений в учредительные документы

30. Внесение изменений и дополнений в учредительные документы государственного учреждения производится по решению государственного учреждения «Управление экономики Карагандинской области» и проходят процедуру государственной регистрации в территориальных органах юстиции в соответствие с законом Республики Казахстан «О государственной регистрации юридических лиц и учетной регистрации филиалов и представительств».

Глава 8. Условия реорганизации и ликвидации государственного учреждения

31. Реорганизация ликвидация коммунального государственного учреждения производится по решению акимата Карагандинской области.

32. Государственное учреждение ликвидируется также по другим основаниям, предусмотренным законодательными актами.

33. Реорганизацию и ликвидацию государственного учреждения осуществляет акимат Карагандинской области по согласованию с государственным учреждением «Управление образования Карагандинской области».

34. Имущество ликвидированного государственного учреждения, оставшееся после удовлетворения требований кредиторов, перераспределяется государственным учреждением «Управление экономики Карагандинской области».

35. Деньги ликвидированного государственного учреждения, включая средства, полученные в результате реализации имущества этого юридического лица, оставшиеся после удовлетворения требований кредиторов, зачисляются в доход соответствующего бюджета.

Глава 9. Сведения о филиалах и представительствах государственного учреждения

36. Государственное учреждение не имеет филиалов и представительств.

Директор

(подпись)

А.К.Жумакаев

Алматы облысы Әділет департаменті ММ

НОМІРЛЕНГЕН ТІГІЛГЕН

Барлығы -30-

-21 ж. « 20 » 01

Номирленген, түгілген

30 бртк

